

IZHAJA VSAK DAN

tedi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doplačane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Krun 5-20, za pol leta Krun 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Iskrajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskalnica Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-branilni račun št. 841-652. TELFON 31 11-57

Strahovlada na Hrvaškem

„Im übrigen bereitet sich dieser Schuft Cuvaj auf eine Blutvergissung vor.“ „Arb.-Zeitung“ št. 92.

Hude so besede, ki jih je izrekla „Arbeiter-Zeitung“ v svoji 92. št. z dne 4. t. m., pišo o brezprimernem nasilstvu, ki ga je uvedel s pomočjo starega krvnika Hrvatov, bivšega hrvatskega bana in sedanjega posila ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja oni človek, katerega ime s studom izgovarja vsak pošten Hrvat, bivši ban in sedanji komisar v troedini kraljevini, Slavko pl. Cuvaj. „Sicer pa se pripravljaj šuft Cuvaj na prelivanje krvi“, je zapisala „Arbeiter-Zeitung“, in strinjamo se popolnoma z njo v misli, da je eksponent madžarskega šovinizma na Hrvaškem pripravljen na vse, zlasti pa na to, da ga povesti v svojo komisarstvo mesnico vsakogar, ki bi se le drznil odpreti usta, prepričani smo, da hoče Cuvaj s svojimi drakoniziranimi odredbami iz hrvatskega naroda izsiliti odpor, ki bi mu dal povod, da bi z bajonetni in krogami očistil pot pred seboj do madžarskega absolutizma v zemljah troedine kraljevine.

Povsod, kjer še čutilo ljudje človeško, kjer je še kaj polja o kakih pravicah, so pobudile najnovejša vesti iz Hrvatske naravnost viharje ogorčenja. Nočemo tu morda govoriti o nas samih, ki kot najbližji bratski narod čutimo vse udarce, ki zadevajo naše brate v kraljevini Hrvatski, prav tako, kakor bi padali po nas samih, temveč naj poudarimo pred vsem, to, da ga ni časopisa v Avstriji, pa naj pripada katerikoli stranki, pa naj zastopa katerikoli narod, da ne bi bil z vso mogočo ostopostjo obsojen način, kako se plačujejo v prosvetljenem dvajsetem stoletju hrvatskemu narodu one neprecenljive žrtve, ki jih je v potokih krvi svojih krvnih sinov doprinal na oltar najlojalnejšega patrijotizma. Tisti, ki so še pred kratkim, saj v zgodovini narodov in držav je pol stoletja le malenkost, kot veleizdajniki vstajali proti vladarju in državi, tisti so si danes prilastili pravico, da smejo kakor nadležno golazen tepati narod, ki bi ga morala v zlato pravic in svoboščin vkovati država za njegovo junaško zvestobo v tistih časih, ko so pokali in se rušili na tla vsi stebri države.

In na čigavo zahtevo, na čigavo zapoved?

Na zahtevo istih Madžarov, ki nosijo na čelu pečat včerajšnjega veleizdajstva, na zapoved tistega ogrskega ministrskega predsednika, ki je sam tedne in tedne kakor konjski mešetar mešetaril okrog največjih mest, da je izmešetaril pooblastilo, kakršno je hotel sam, kakršno je tudi podpisal kot odgovorni ministrski predsednik, ki pa je bil potem vendar toliko nesramen, da je izjavil v ogrsko-hrvatskem državnem zboru, da ne prija cela stvar njegovemu pravnemu nazoru. Ali ne gredo po vsem tem na Cuvaja naslovljene besede v „Arbeiter-Zeitung“ prav tako tudi njegovemu naganjaču Khuen-Hedervaryju!

Ustava na Hrvaškem je suspendirana, tiskovna svoboda, kolikor je še bilo, odpravljena, zborovalni zakon sistiran: tiranstvo v najgusnejšem pomenu besede je zavladalo v zemlji, ki je stoletja krvavela za svobodo — drugih, a nikdar ne za lastno!

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče biše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 61
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

„Ako je to zarota, potem sem jo uprizorila sama.“

„In ti nisi poznala občana Maurica?“

„Videla sem ga tedaj, ko sem bila pri svoji ubogi materi, kako je prihajal v Temple; toda poznala sem ga samo po videzu.“

„Vidiš, nesrečo!“ je vzkliknil Lorin in zagrozil s pestjo Simonu, ki je nagnil glavo in skušal neopaženo pobegniti, potem, ko je uvidel, da so se stvari zasukale proti njemu. „Vidiš, kaj si napravil?“

Vse oči so se obrnile z izrazom globokega ogorčenja v Simonu.

Predsednik je nadaljeval:

„Ker si izročila šopek, ker si vedela, da se nahaja v vsaki cvetlici papirček, si morala tudi vedeti, kaj je bilo na njem napisano.“

„Seveda vem.“

Madžarski krvnik je že pripravljen, da se popelje v kraljevi Zagreb, da bo z vrvo dušil Hrvatov njihovo zvestobo kralju, državi in domovini, in njegov priganjač Cuvaj komaj čaka, da bi mu mogel prignati žrtev, žrtev, žrtev čim več, tem bolje.

Ljuto ogorčenje nam je narekovalo te besede, ljuto ogorčenje, ki more prevzeti vsakogar, ki ima le še količkal čuta pravčnosti, a tem umiljivejša je to naše ogorčenje, ko gre vendar za naše najbližje, rodne brate. Prepustimo pa tudi besedo drugim in čujmo, kaj pravijo drugi!

V Zagrebu vlada popoln mir vzlic vsem nasilnim odredbam, ki jim je očividni namen — provokacija. Pač nočejo iti na lim „šuftu“, ki ima vso moč v rokah. No, tranje ogorčenje pa je tem večje in vsa dežela pozna danes le eno misel: Proč od Ogrske in od Dunaja. Vestil iz Zagreba pomenja *nelzerno sramoto za vso monarhijo*. Kajti taka nasilstva ne bi bila danes možna niti v Rusiji; in da so možna v državi, ki hoče biti država zakonov, to sramoti celoto. Odveč bi bilo govoriti, da zakoni ne dajejo ni najmanj opore za imenovanje „kraljevega komisarja“, da je torej to od Khuen-Hedervaryja izsiljeno imenovanje globo kršenje ustave na vsej črti. Da so bili taki komisarji že kdaj imenovani — zadnji seveda v letu 1893 in še to z jako omejenimi pooblastili — ne izpreminja nič na tem, da veljavni zakon, pravice in ustavne svoboščine ne poznajo te diktature, ki ni nič drugega, nego odprava vsake zakonitosti v deželi. Za to „šufarijo“ delajo tisti Madžari, ki vse ljubo leto deklamirajo o svojih ustavnih pravicah in ki vsako veljico v svojem švindlarskem državnem pravu označajo za kako svetinjo!

Kaj bi rekli Madžari, ako bi Dunaj — da napravi Ogrsko avstrijsko — nad njihovo deželo poslal kraljevega komisarja in ako bi postopal žnjimi tako, kakor postopa Ogrska s Hrvati? Kaj se nameruje s temi glupimi nasilstvi, to vemo: *hotel bi Hrvatsko napraviti ogrsko!*

Tepci, ki menijo, da z nasiljem in krivico pridobijo srca prebivalstva! Seveda bo posledica le ta, da se ogorčenje proti Ogrski polasti vse Hrvatske in da se zalje še globlje. In ime, ki ga ji te šufarije morajo prinesiti v vsem svetu, naj Avstro-Ogrska pridobiva bosensko ljudstvo in *slmatije na Balkanu*?! Kajti posebnost v teh stvareh je to, da Ogrska postopa tu povsem samooblastno, da pa nje nasilstva vsej *moarhiji prinašajo veliko škodo*.

Dunajska politika, ki ubogo Hrvatsko s kožo in dlako izroči Ogru in jim dovoljuje, da gospodarijo tam kakor barbari, ta politika se bo težko maščevala nad Dunajem in vso državo! Tako pravi glasilo mednarodnega delavstva in nič drugače tudi drugo časopisje.

Da, maščevalo se bo, mora se maščevati to kruto nasilstvo in to na nasilniških samih in pokazajo se bo gotovo prav kmalu. Hrvatski narod, ki je prestal toliko krivic, bo prestal tudi to.

* * *

Mir.

ZAGREB 5. (Izv.) V mestu vlada danes vzoren in popoln mir, tako, da Cuvajevi pandurji niso nikjer dobili prilike za

„No, povej nam torej, kaj je stalo na papirju?“

„Občan,“ je dejala deklica z veliko odločnostjo, „povedala sem vse, kar sem smela povedati, in predvsem, kar sem hotela povedati.“

„Ti se obotavljaš odgovorjati?“

„Da.“

„In ti veš, kakšni nevarnosti se izpostavljaj?“

„Da.“

„Zanašal se morda na svojo mladost, na svojo leto?“

„Zanašam se samo na Boga.“

„Občan Maurice Lindey,“ je dejal predsednik, „občan Hiacint Lorin, vidva sta svobodna, občina je spoznala vajino nedolžnost in daja zadoščenje vajinim občanskim vrlinam. Orožniki, odvedite občanko Heloiso v sekcijski zapor.“

Pri teh besedah se je zdelo, kakor da se je gospa Tison vzdramila; strašno je zavpila in se prerila v ospredje, da bi še enkrat objela svojo hčer; toda orožniki so to preprečili.

„Odpuščaj ti, mati,“ je zaklicala hči, ko so jo odvedli.

Gospa Tison je divje zakričala ter se zgrudila kakor mrtva.

provokacijo nemirov in izgrediv. Prebivalstvo ohranja še vedno mirno kri kljub neznošni strahovladi, ki udušuje vsak svoboden, za pravice hrvatskega naroda se boreči element.

Niti besedice ne piše neodvisno, narodno časopisje o sedanjem neznošnem političnem položaju, ne kritizira nečuvenga postopanja ogrske vlade, ampak citira samo ključne izreke uradnih in poluradnih madžarskih listov k najnovejšemu kraljevemu imenovanju.

Preventivna cenzura vestno in točno izvršuje svojo, od kraljevega komisarja naloženo nalogo. Zavira kolikor mogoče redno izhajanje jutranjih listov.

Dejovanje preventivne cenzure.

ZAGREB 5. (Izv.) Opozicijsko, narodno-hrvaško časopisje redno in točno vsak dan pošilja prvi izvod preventivni cenzuri policijskemu ravnateljsstvu, ki ob 2. ponoči natanko pregleda vsako vrstico, nakar izda dovoljenje za izdajo. Po dovoljenju policijskega ravnateljsstva začne listi tiskati in morajo takoj služnostni izvod predložiti državnemu pravdnistvu, ki še enkrat podrobno pregleda vsebino lista. Procedura je jako dolga in mučna. Z ozirom na to, da listi sedaj ne morejo tako redno in s najnovejšimi vestmi izhajati, pozivljajo listi svoje rodoljubne naročnike, naj primerno uvažujejo sedanje móro preventivne cenzure.

Cuvaj upa na pomirjenje Hrvatske.

ZAGREB 5. (Izv.) Potom svojega tajnika je kraljevi komisar pl. Cuvaj poslal v budimpeštanske vladne liste izjave o namenih in delovanju komisarijata na Hrvaškem in v Slavoniji. Cuvaj izjavlja, da bo odslej na Hrvaškem popoln mir, da se povrne hrvaški narod k „modri politiki“ in začne misliti na svoj gospodarski napredek.

Glede hrvaškega bojkota proti mažarskemu blagu danes Cuvaj izjavlja, da to ni res. Kraljevi komisar bo skušal preprečiti vsaki dozdevni bojkot proti Mažarom. Cuvaj bo energično zagovarjal trgovske interese Mažarov.

Zalostna pa je Cuvajeva odnosno njegovega tajnika izjava, da kraljevi komisar za Hrvaško in Slavonijo pričakuje ozbiljne in znatne pomoči mažarskega časopisja.

Oficijska Ogrska se raduje.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv. por.) Z ozirom na suspendiranje hrvatske ustave, oziroma imenovanje kraljevega komisarja na Hrvatskem, prvi poloficiozni „Pesti Hrlap“, da z velikim veseljem priobčuje vest, da je na Hrvaškem, proglašen kraljevi komisarijat. Ogrski poluoficioz smatra to za znamenje, da so na Dunaju opazili, kako sedanje hrvatsko gibanje ogrožava ne samo edinstvo ogrske državne polovice, ampak tudi dualizem sam v njegovih temeljih.

V podkrepenje tega svojega stavka pristavlja, da se Hrvatje ne morejo pritoževati, da jim je ustava suspendirana, ker na teritoriju Ogrske obstoja samo ena — ogrska ustava —, ki pa ni suspendirana.

Ogrski vladni kuli črnili tudi v gorenjem listu trdi, da hrvatski sabor ni noben parlament.

Smešne in naravnost odurne pa so zahteve mažarskih oficijozov, ki zahtevajo od kraljevega komisarja, da štiti in podpira na Hrvaškem mažarske šole, v katerih naj se hrvatski otroci nauče mažarsčine.

„Plemenita deklica,“ je zamrmral Morand in bolestno krenil z roko.

XXV.

Listek.

Ko je odbilo na zvoniku v Templu dve uri popolnosti, je kraljica, sedeč pri zakajeni svetilki med svojo hčerjo in svakinjo in tako varna pred pogledi uradnikov, ponovno prebirala majhen listek, obstoječi iz kolikor mogoče tankega papirja s tako drobnopisavo, da so jo kraljčine oči, zatemnele vsled prelitih solz, komaj zamogle razvozljati.

Listek je imel sledečo vsebino:

„Jutri, v torek, prosite za dovoljenje, da smete na vrt, kar Vam dovoli brez težkoč, kajti obstoja ukaz, da Vam takoj dovolijo to ugodnost, čim jo zahtevate. Ko pojdete tri-ali štirikrat semintja, delajte se trudno, približajte se kantini in prosite gospo Plumeau, naj Vam dovoli, da prisedete k njej. Čez nekaj trenutkov delajte, kakor da Vam je slabše, in navidezno omedlite. Nato zapro vrata, da Vam lahko prihitijo na pomoč, in Vi boste s princeso Elizabeto in s princeso-hčerjo sami. Takoj nato se odprejo vrata, ki vodijo v klet, Vi skočite v odprtino, in rešene ste vse tri.“

(Dalje.)

Mažari sedaj upajo, da je napočil ugoden trenutek, da v hrvatskih šolah uvedejo mesto nemščine mažarski jezik, ker s tem imajo Hrvatje velike koristi.

Cuvaj je odstavil župane.

ZAGREB 5. (Izv.) Kraljevi komisar pl. Cuvaj je danes s posebnim dekretom odstavil župane po vseh hrvatskih mestih in krajih in izročil občinsko upravo od njega nastavljenim policijskim komisarjem. Izjemo dela mesto Zagreb, kjer Cuvaj ni imel poguma odstaviti župana Holjaca iz bojazni pred demonstracijami. Vse njegovo postopanje pa meri na to, da bi čim preje razburil doslej še mirno kri hrvatskega naroda in da bi čimpreje provociral poulične izgrede, ker bi tako imel pri rokah argument napram vladarju, da je bil na Hrvaškem komisarijat prepotreben v svrhu pomirjenja dežele.

Cuvaj proti inozemskim žurnalistom.

ZAGREB 5. (Izv.) Kraljevi komisar pl. Cuvaj je danes razglasil, da je vsem onim francoskim in angleškim žurnalistom, ki jih je hrvaško-srbska koalicija poklicala na Ogrsko, zabranjen vstop na Hrvaško. Ta Cuvajeva drakonska odredba je pred vsem naperjena proti znanemu angleškemu publicistu Scotusu Viatorju, ki posveča posebno pažnjo hrvatskim političnim razmeram.

Čehi za tlačeni hrvatski narod.

PRAGA 5. (Izv.) Izvrševalni odbor češke narodne socijalne stranke je danes izdal v znak protesta proti strahovladi na Hrvaškem oklic, v katerem izraža imenom narodne socijalne stranke, ki je sama tudi občutila na svojem telesu težke udarce nečuvjenih persekucij, hrvatsko-srbskemu narodu v kraljevini Hrvatski in Slavoniji v njegovih težavnih bojih za narodne pravice, svobodo in enakopravnost najtoplejša simpatije.

Izvrševalni strankini odbor dalje nalaga svojim poslancem in členom avstrijske delegacije, da v imenu najvišjih idej prava in svobode uvedejo glede nečuvenga napada na ustavno hrvatsko življenje najodločnejše korake v parlamentu in v delegacijah.

Češka narodno socijalna stranka dalje izjavlja svojo skupno in trdno solidarnost z zatiranimi strankami na Hrvaškem in slednjič upa, da se vse brezobrazne persekucije razbijejo ob vztrajnosti in samozvesti vseh združenih Jugoslovancev.

Praško hrvatsko dijaštvo organizira bojkot.

PRAGA 5. (Izv.) Tukašnje hrvaško dijaštvo je stopilo v ozke stike z zastopniki čeških industrijskih krogov ter ustanovilo poseben komite, ki ima proučevati tesnejše zblizanje češke industrije z Hrvatsko in ki ima obenem nalogo provesti strogo organizacijo sistematičnega bojkota proti mažarskemu blagu.

BRZOJAVNE VESTI.

Reforme bosenske uprave.

DUNAJ 5. (Izv.) Danes je bila dvignjena s posebnim cesarskim dekretom l. 1882. ustanovljena institucija civilnega adlatusa pri bosenski deželni upravi. Skupno finančno ministrstvo je obenem sporazumno z obema vladama določilo v obširni odredbi novi delokrog deželnega šefa za Bosno in Hercegovino in njegovega namestnika. Sedanjí šef fungira po tej odredbi v resnici kot šef deželne uprave, vodil bo v svoji rokah politiko obeh dežel Bosne in Hercegovine. V vseh upravnih zadevah dežele pa bo podrejen skupnemu finančnemu ministrstvu.

Deželni šef pa je po novi odredbi še vedno vojaški dostojanstvenik, ki ima vrhovno poveljstvo nad 15. in 16. armadnim zborom. V tej osebnosti pa je dež. šef podrejen naravnost cesarju.

Namesto civilnega adlatusa je skupna vlada kreirala pri bosenski deželni upravi mesto „namestnika deželnega šefa“. Ta bo običajno zastopal deželnega šefa v bosenskem saboru.

Po novi odredbi bo deželni šef v eni osebi združeval dvoje funkcij: kot armadni nadzornik reprezentira najvišjo vojaško oblast, kod dež. šef najvišjo civilno instanco v okupiranih deželah.

Deželni šef se v kratkem preseli v našlašč nanovo sezidano palačo.

Črnogorski begunci.

CARIGRAD 5. (Izv.) Bivši črnogorski minister Ivanović je s svojimi devetimi tovariši-jetniki v podgorijskih ječah srečno dospel v Carigrad. Turško zunanje ministrstvo ga je gostoljubno, kakor govore, na državne stroške sprejelo v nekem carigradskem hotelu.

Polom reškega bankirja.

REKA 5. Polcija je dokončala preiskavo proti falitnemu bankirju na Reki, Wind-

pachu, ki dolguje po uradnih izkazih nad 600.000 K raznim reškim in levantinskim tvežem. Zadevo je policija odstopila državnemu pravdniku, ki ga bo preganjalo zaradi goljufije.

Zdravje dr. Žačka.

DUNAJ 5. (Izv.) Zdravstveno stanje nevarno obolelega dr. Žačka je v toliko boljše, da je danes lahko odpotoval v Karlove vane.

Snežni meteži.

LVOV 5. (Izv.) Zadnji snežni meteži so napravili v Galiciji ogromno škodo. Telefonske in telefonske zveze so na večjih krajih popolnoma pretrgane. Vlaki imajo velike zamude. Na nekaterih železniških progah je popolnoma ustavljen promet. V Lvovu primanjkuje zaradi tega vsakdanjih živil. Brzojavni uradi so že od 3. t. m. sistrali svojo brzojavno službo.

Grozen samomor.

DUNAJ 5. (Izv.) 42-letni strojnik Fridrik Buchner je izvršil grozen samomor. Danes okrog 2 popoldne se je vrnil pod stroj, ki je zavrnil cestno. Stroj, ki je težak 13.000 kg, je šel čez njega in ga je popolnoma zmečkal, tako, da je bilo truplo popolnoma zdrobljeno in zmleto.

Velike goljufije.

BUDIMPEŠTA 5. Na prošnjo ruske policije v Odesi je bil tukaj v nekem hotelu aretiran neki Wolf, ki je izvršil ogromne goljufije v Odesi in Berlinu. Z družino je tukaj bival navidezno v zelo skromnih razmerah; pri preiskavi njegovega perila pa so našli pri njem 7000 mark in 14.000 dolarjev, poleg tega pa tudi razne dokumente o delovanju ruske "ohrane". Dva večerj semkaj dosepeša ruska tajna detektiva sta na dovoljenje ogrske policije odpeljala Wolfa v Odeso.

Drzen zračni polet.

PARIZ 5. Dnevnik "Matin" naznanja, da namerava na svoje stroške prirediti zračno tekmo Pariz-Peking.

Volitve v turški parlament.

CARIGRAD 5. V turški parlament je doslej izvoljenih 25 poslancev, med temi 24 članov mladoturškega odbora. V volilnem okraju Smirna so mladoturki zmagali na celi črti. Med izvoljenimi je tudi mladoturški publicist Ismail hakki Babanzade.

Prijeta anarhista.

CARIGRAD 5. (Izv.) Natančna preiskava proti večerj aretiranim anarhistoma Simonu Ivanovu in bolgarskemu ustaši Kirkevu je dognala, da sta hotela oba spraviti na krov parnika "Tirol" bombe in dinamit, namenjen za Batum. Aretirani ruski anarhist Simon Ivanov je član armenskega odbora "Tašnak cutjun". Policija ni mogla doslej dognati, da bi bil Ivanov v službi kakšnega macedonskega ustaškega komiteja.

Italijansko-turška vojna

Krasne italijanske finance.

RIM 5. Iz emisijske banke in drugih važnejših italijanskih denarnih zavodov obstoječi finančni konsorcij je definitivno v realizacijo sprejel 250 milijonov lir zakladnih listov, katere izda vlada na podlagi najnovejšega parlamentarnega odobrenja. Zbornica je nedavno vlado pooblastila, da izda 300 milijonov zakladnih listov za razne železniške investicije. Zakladni listi so določeni v prometu na 50 let in se obrestujejo po 4%. Konsorcij je prevzel to finančno transakcijo al pari.

Sveta vojna proti Italijanom.

Voditelj arabskega plemena Senusov, šejh Sidi Ahmed-el-Serif je proglasil sveto vojno proti Italijanom in izdal na svoje rojake naslednji oklic: "Hvaljen mogočni, silni Bog! Sreča in blagor onemu, ki razširja moč vere z mečevo ostrino in s pomočjo svojih prijateljev, ki izpolnjujejo zapoved dolžnosti: Pobjajte glave (nevernike), ki so okrog Vas!... Vedite, da je konec življenja trdno določen; umrje le oni, ki gre v boj, ker trdni gradovi ne morejo obvarovati svojih prebivalcev pred angeljem smrti. Smrt v sveti vojni pa je največje koprnenje srčnega moža, kajti pomenja pravo življenje in po milosti božji najvišje mesto v raju Gospodovem... Pred sveto vojno ne smejo Vas ostrasiti silna oboroževanja in številni sovraščaki, kajti moč vere premaga vse. Nikdo ne miruj, dokler vojna ne položi orožja. Vsakdo naj koprni in želi pobijati nevernika, da povsod zavlada vera Gospodova... Vztrajajte! Vztrajajte! Po božji volji pridemo kmalu k Vam in Vam pošljamo iskreni pozdrav".

Italijanski glas za umaknitev dekreta o aneksiji.

Sedaj se je oglašil tudi že Italijan, ki priznava, da je položaj Italijanov v Tripolitani in Cirenajki naravnost obupen in da za Italijo in drugega izhoda, nego da umakne dekret o aneksiji! Znani časnikar Giretti objavlja namreč v turinskem "Secolo" senzacijo vzbujajoč članek, v katerem pravi, da izjava angleškega ministra zunanjih stvari Greya, da Italija nosi sama odgovornost za svoje vodstvo vojne in morebitno oškodovanje interesov nevtralnih sil, mora odpreti oči tudi najbolj zagriženemu nacionalistu. Velesile, ki sicer zasledujejo le svoje lastne interese, mislijo kakor Anglija in le blaznim vojnim hujškam more prihajati na misel, da bi se uprli vsej Evropi. Italija je že dovolj stavila potrpljenje velesil na poskušnjo in čas je, da začne popuščati. Italija mora umakniti nesrečni aneksijski dekret, da bo omogočen sklep miru, predno ga diktirajo velesile.

Italijanska armada, avanti!

Italijanski vojaški strokovni list "La preparazione" priobčuje te dni daljši članek o italijanskem prodiranju v notranjost Tripolitane. List piše: "Pred vsem ne razumejo v Tripolisu naše nedelavnosti, ki se imenuje v očeh Arabcev nezmožnost. Česa vendar pričakujemo? Ni potrebna nikakoli strategična prevdarnost, ampak treba je odločne volje k prodiranju. Z našimi bojnimi silami, z našo artilerijo, ki sovržniku popolnoma manjka, z bajoneti, katere umele naši vojaki tako urno in krepko sukati, z moremo vendar nekaj riskirati. Paziti je samo na puščavo! Ni-li to prava komedija, da moramo že en mesec in še dalje 150.000 mož izbornega vojaštva v šahu držati proti štirim bajoneton garlanskim bande? (Kakor znano, je pešička Arabcev pri vasi Garian ustrovala močno italijansko pehoto!) Kompromitiramo se pred vso Evropo!

Naša vojna poročila kličejo v spomin onega generala Baritierija, ki je v Rim brzojavil, kako velik in lep kempir je našel v sovražnikovi deželi (v Abesiniji!), med tem ko je italijanski narod z napetostjo pričakoval poročil zmage.

Naša nedelavnost je enaka premirju, ki nam nič, nasprotniku pa zelo koristi. Spomlad je napočila in solnce postaja v Afriki pekoče. Pred 3 meseci, ko je italijanska vlada naznanjala, da nobena velesila ne nasprotuje akciji italijanskega brodogoja, so bile za nas klimatične razmere še ugodne. Zima je minula, toda nadejana pomoč brodogoja ni prišla. Danes ima Turčija novega, močnega zaveznika: solnce.

Pravimo: neodvisni od diplomatskega položaja v Evropi, neodvisni od akcije brodogoja pred Dardanelami, moramo v Libiji (Tripolitani) spreminiti taktiko, strategijo in vojaško politiko.

Pripominjamo, da je "La preparazione" organ italijanskega generalnega štaba.

Italijanski socialisti proti vojni.

V Milanu je te dni zboroval kongres italijanskih strokovnih organizacij. Kongres je sprejel resolucijo proti tripolitanski vojni in je z vsemi protištim glasovom izrazil nezaupanje italijanskega delavstva nasproti onim socialističnim poslancem, ki simpatizirajo z vojno akcijo, zlasti nasproti posl. de Felice.

Položaj na Balkanu.

"Berliner Tageblatt" objavlja razgovor svojega balkanskega dopisnika z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovem in srbiskim ministrskim predsednikom Milovanovićem o položaju na Balkanu. Gešov je izjavil, da je bolgarska politika politika miru. Bolgarija potrebuje miru, da se bo mogla svobodno razvijati. Vendar, ako Turčija ne preneha s provokacijami Bolgarov v Makedoniji, ki so vsled turških preganjanj prisiljeni izseljevati se v Bolgarijo, se on boji, da bo Bolgarija po javnem mnenju prisiljena, ukreniti vse, kar si ji bo zdelo potrebno za ohranjanje svojih interesov.

Srbski ministrski predsednik Milovanović vprašanje častnikarja, če ima Rusija tajne namene o ekspanziji na Balkan, odgovoril, da v to ne veruje. Na vprašanje kaj misli o stališču, ki je Avstro-Ogrska zavzema v balkanskem vprašanju, je Milovanović odgovoril, da Srbija uredi svoje razmerje napram Avstro-Ogrski, ko dozna, če smatrajo na Dunaju aneksijo Bosne in Hercegovine za zaključenje svoje ekspanzivne politike na Balkanu, ali če je to le ena etapa v razvoju iste politike.

Velika turistovka nesreča na Gorenjskem.

Profesor dr. Cerik mrtev.

Ljubljana, 5. aprila.

Dijaška družba mladih prijateljev je sklenila porabiti letošnje velikonočne počitnice v to, da pohiti na gorenjske gore. Izbrala si je Stol.

Mladi turisti so povabili seboj tudi svojega ljubljenskega profesorja na I. državni gimnaziji, 32 let starega g. dr. Josipa Cerika. G. profesor se je branil, ni hotel iti, rekel je tudi svoji dragi materi, ki mu je branila, da ne pojde, končno pa so ga dijaki vendar prepričali, udal se jim je, tudi njega je premagala želja po lepi naravi, misel, da bo gel zopet dobiti kaj za svojo krasno zbirko gorskih fotografij.

Iz sedem dijakov obstoječa družba, ki se je namenila predvčerajšnjim na Stol, je bila za tako turo v spomladanskem času precej površno opremljena. Profesor Cerik ni imel seboj niti vrvi.

Po dohodu v Žirovnico je družba odšla proti Prešernovi koči. Družba je šla po novi poti, ki je nevarna, ker plazove vsaj deloma zadržuje gozd. Kako se je nesreča dogodila, natančno še ni mogoče dognati. Pravijo, da je profesor Cerik, stoječ v neki grapi, fotografiral višje stoječo družbo. Svoj cepin, ki bi ga morda rešil, je oddal nekemu dijaku. Nakrat potegne silen veter, tako silna burja, da je vso družbo pometala po tleh, ji strgala nahrbtnike proč; bila je tako silna, da je trgala celo obleke. Prof. Cerik je vrglo preko neke skale v globočino, kjer se je ubil. Vodnik je spravil nato z veliko težavo ostale člane družbe v Prešernovo kočjo, kjer so ponesrečenci čakali na rešilno ekspedicijo. Nesreča se je dogodila 300 metrov pod Prešernovo kočjo. Kaka silna burja je divjala včeraj na Stolu, je dokaz pač to, da je bila celo v nižavi tako silna, da je skoro vlak ustavljala, mraz pa je bil včeraj in danes ponoči tak, kakršnega še meseca februarja ni. Na Stolu je bilo hujše kot o Božiču. Trije Tržačani, ki so bili v nemški koči, niso o nesreči nič vedeli, in so prišli v dolino, kakor bi se nič ne prigodilo.

O nesreči poročajo še nadalje: Dr. kova družba je ponoči nastopila pot na Stol iz Sela. Lepo je luna sijala. Pojoč pesem: "Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo," je družba korala naprej. Za dr. Cerika je bila to smrtna pesem. Ob strmem klancu je Kunaver še čul Cerikove besede: "Pojdaj za dijaki, jaz že pridem!" Kunaver je sam prišel po pomoč na Selo. Po dvehurnem čakanju so se včeraj ob 1. uri popoldne odpravili na pot Legat, Vidic in Kunaver. Mrtvega Cerika so našli včeraj ob pol 4. uri popoldne. Ležal je na ustih, bil je stegnen. Na vajah so ga peljali v Planino, dalje z vozom. V žirovniški mrtvašnici leži dr. Cerik v črni krsti, glavo ima okrvavljeno, na glavi je strjena, črna kri, roki sta krvavi, oblečen je v turistovsko obleko. Kakor se poroča, so dijaki imeli provijant seboj. Rešilna ekspedicija se vrača. Po daljnogledu se vidi iz Žirovnice, da enega vozijo. Pred drugo uro popoldne rešilna ekspedicija ne pride v Žirovnico. V Žirovnici sorodniki dijakov s strahom in upom čakajo rešilne ekspedicije.

Pogreb dr. Cerika

bo velikonočno nedeljo ob 3. uri popoldne v Ljubljani iz hiše, Ilirska ulica št. 21, kjer stanujejo njegovi stariši.

Domače vesti.

V spomin. Na drugem mestu objavljamo osmrtnico po pok. Rudolfu Gregorčiču, ki je v najlepši mladeniški dobi zapustil ta svet. Pokojnik je bil bolj slabega zdravja, a je vključ temu delal za svoj slovenski narod kjer in kadar je le mogel. Že od otroških let naprej se je zanimal za našo narodno stvar in nam pomagal posebno v volilnih dobah. Večni spomin prerano umrlemu! Njega starišem in sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Mestni otroški vrtci. Magistrat je izdal statistične podatke o mestnih otroških vrtcih v zadnjih petih letih. Teh otroških vrtcev je devet, od katerih obiskujejo one v Sp. Čarbohi, na Greti, v Rojanu, v ulici Istria in Vrdele takorekoč izključno otroci slovenskih starišev; so to torej prave poitalijancvalnice našega naroda. Glasom omenjene statistike je bilo gojencev v otroških vrtcih:

	Koncem šol. leta 1905/6	Koncem šol. leta 1910/11
Sp. Čarbohi	98	119
Greta	127	113
Rojan	157	150
Istria cesta	142	126
Vrdele	137	170
Skupno	661	678

V ostalih otroških vrtcih, katere obiskujejo trdi mnogi otroci slovenskih starišev, je bilo:

	Koncem šol. leta 1905/6	Koncem šol. leta 1910/11
Stara Rena	243	287
Nova Rena	100	395
Ul. Al. Marzoni	312	328
Ul. Pallini	209	291
Skupno	1164	1261

V otroških vrtcih, ki jih obiskujejo skoro izključno slovenski otroci, se je število gojencev pomnožilo za 256%, v onih, katere obiskujejo po večini italijanski otroci za 833%. Za nas je to število relativno zadovoljivo, ker se je število otrok v predmestjih tako malo pomnožilo.

Za umetnost. Kakor so listi že poročali, namerava prirediti "Splošno slovensko žensko društvo" v zvezi s slovenskimi upodabljačimi umetniki, slikarji in kiparji, veliko, 20.000 srečk obsežajočo dobrodelno loterijo, katere izkupiček je namenjen v podporo ubogi pastorki, slovenski umetnosti. Pomnožen odbor je sklenil, da naprosi vse domače umetnike in umetnice, naj bi poklonili nekaterih svojih umotvorov brezplačno za dobitek loterije. Mnogo ljubljanskih umetnikov je radevolje obljubilo svojo dejansko pomoč. Izven Ljubljane bivajoče

umetnike pa naproša odbor po listih in pismeno, da se blagovolijo z umetniškimi prispevki udeležiti te dobrodelne akcije, ki bo itak samo v korist in podporo umetnikom samih. Gg. umetniki so obljubili, da zberejo najmanj 200 slikarskih in kiparskih umotvorov, ki bodo razstavljeni maja ali junija meseca t. l. v paviljonu gosp. akad. slikarja Rih. Jakopiča. Razpečevanje srečk pa je prevzelo "Splošno slovensko žensko društvo", ki hoče naprositi rodoljubne in umetnost ljubke Slovenke vseh slovenskih krajev, da mu po svojih močeh pomorejo pri tem delu. Srečke se bodo prodajale po 1 K in bo torej vsakomur dana lahka prilika, da prispeva svoj del na žrtvenik slovenske umetnosti. Žrtve ne bodo velike, treba le, da se pritegnejo s pridno agitacijo vsi sloji občinstva k temu rodoljubnemu delu. Agitacija pa ne bo težka, saj dobi ta ali oni lastnik srečke, ki je veljala samo 1 K, lepo domače umetniško delo, ter ima pri tem še zavest, da je pomagal slovenski umetnosti na noge. Izkupiček loterije se porabi deloma za nakup slovenskih umotvorov, da se na ta način omogoči eksistenca slov. umetnikov, deloma za podporo v prilog študij mladih domačih umetnikov.

Odhodnica. Prejeli smo: Predstojnik obratnega nadzorstva južne železnice, gospod podravatelj ing. Albert Fraissé, stopi po 45-letnem službovanju po Velikonoči iz aktivne službe in se preseli v svojo domovino, Švico. Z njim zgubi južna železnica odličnega strokovnjaka, Trst pa moža posebne znamenitosti. V osemdesetih letih je namreč kot sotrudnik že umrlega ravnatelja Hainisch a vodil in dovršil gradbo stare svobodne luke. Pozneje je izvršeno služil na vodilnih mestih obratnega nadzorstva.

Glavna poteza njegovega značaja je bila redka srčna dobrota in taktičnost proti vsakomur. Kako priljubljen je bil, je pokazala odhodnica, — neprisiljen pojav spoštovanja in ljubezni se strani njegovega oseboja. V spomin na njegov dosedanj delokrog mu je uradništvo nedeljo popoldne izročilo krasno izdelano kaseto, katere pokrav nosi srebrno plaketo z njegovo sliko. V kaseti se pa nahaja 44 slik, ki predstavljajo najlepše kraje s proge, oziroma postaj, med njimi posebno take, pri katerih je gospod ravnatelj sam sodeloval, ko so se gradile.

V nedeljo večer se je pa v restavraciji Dreher v Trstu vršila odhodnica, katere se je udeležilo nad 100 uradnikov, deloma z. gosp. Vrsto napitja je otvoril g. višji nadzornik Stimpf, ki sedaj stopi na čelo obratnega nadzorstva; za njim so nazdravljali zastopnik c. k. generalnega ravnateljstva, namestnik stavbnega ravnatelja gosp. ing. Rausch; dalje, gg. nadzornika Tomlin in pl. Parente, komercialni referent g. dr. Wiener, železniški zdravnik dr. Schell in drugi.

Poslavljaljočega gospoda podravatelja spremljajo najsrčnejše želje k njegovi nadaljni sreči v njegovi domovini.

Razstava slik v "Slovenski Čitalnici". Velebita Rendiča in nekaterih del Ivana Rendiča je otvorjena danes od 9. do 1. in od 3. do 6. Velikonočne praznike od 9. do 1. Vstopnina 40 stot., za dijake in delavce 20 stot.

Narodno delavstvo! "Narodna delavska organizacija" v Trstu priredi v nedeljo, dne 14. aprila t. l. peš-izlet v Škedenj. Zbirališče ob 230 popoldne pred "Konsumnim društvom" pri Sv. Jakobu, odkoder odhod ob 2. popoldne skupno z godbo NDO. in društveno zastavo. V Škedenju bo ob 3. popoldne na vrtu "Gospodarskega društva" javen shod s sledečim dnevnim redom: "Položaj slovenskega delavstva v Škedenju in okolici". Na shodu poroča med drugimi tudi državni in deželni poslanec g. dr. Otakar Rybář. — Po shodu bo veselica z godbo, plesom in petjem na velikem vrtu "Pri Smeču". — Vstopnina na veselico 40 stot. za osebo. — Slovenski delavci in delavke! Poskrbite, da bo naš prvi letošnji izlet dne 14. aprila impozanten!

G. Ljubiša Iličič, ki gostuje v nedeljo in ponedeljek v tržaškem gledališču, je ravnokar sklenil pogodbo s c. k. Karlovim gledališčem na Dunaju. Ravnatelj Eibenschütz je angagiral gospoda Iličiča na tri leta pod siljajnimi pogoji. G. Iličič dobi že v prvem letu 12.000 kron letne plače. Tržaško občinstvo bo imelo v nedeljo in ponedeljek priliko slišati tega odličnega pevca in igralca, ki se — stoječ na pragu svoje nove kariere — poslavlja od slovenskega odra. Intendantca slova. gledališča je z velikimi gmotnimi žrtvami pridobil g. Iličiča za to gostovanje in je dolžnost tržaškega občinstva, da v nedeljo in ponedeljek napolni gledališko do zadnjega kotička.

Nova tovarna sodavice. Naprošeni smo, da tozadevno poročilo v "Edinosti" od minole srede popravimo v toliko, da naše tovarne ne snuje Zadruga gostilničarjev, temveč je to podjetje last šestorice zasebnikov. Podjetje začne — kakor že sporočeno — poslovati v najkrajšem času in je najtopleje priporočano po gestu: Svoj k svojemu!

Imate li bolečine?

Revmatične, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu, potom prehlajenja? Poizkusite vendar bol olajšujoči zdravilni, krepilni FELLERJEV FLUID z znamko Elsafluid. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstletna za poskušnjo Kron 5.— franko. — Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg št. 264 (Hrvataka).

Nova učna knjiga. V kratkem izide italijansko-slovenska učna knjiga za odrasle Italijane. Spisala Mar. Gregoričeva.

Pozor kmetovalci-zivinorejci v tržaški okolici! Kmetijska družba za Trst in okolico naznanja okoličanskim živinorejcem, da po sklepu zadnje odbora seje in posvetovanju z zastopniki zavarovalnic goveje živine, gospodarskih svetov in zaupnikov družbe porabi državno podporo 5000 kron za nakup krme v tržaški okolici na ta način, da preskrbi istim otrobe po nižji ceni t. j. po 10 K za 1 kvintal otrobov, in to udom in neudom. Odbor zavarovalnic goveje živine, gospodarskih svetov in zaupnikov družbe so ponovno naprošeni, da pošljejo družbi čimprej število glav živine dotičnih krajev, da se zamore natančno določiti množina otrobov za vsak kraj. Razdelitev otrobov se bo vršila potom zavarovalnic goveje živine v zgornji okolici, kakor tudi v Lonjerju in v Škednju spodnje okolice. Živinorejci drugih krajev spodnje okolice naj se zglase naravnost v družbini pisarni ulica Giorgio Galatti 14. II.

Gibanje prebivalstva v Trstu. Na koncu leta 1911. se je cenilo prebivalstvo Trsta z vštetiimi onimi, ki se nahajajo vkrčani na morju, in brez volajstva na 232.822 oseb. Od 24. marca do vštete 30. marca je bilo v Trstu 18 porok. Mrtvorojencev z vračunanimi spovitki je bilo zakonskih moškega spola 4, ženskega 2, nezakonskih moškega spola 5, ženskega 0; skupaj 11. Živorojencev je bilo zakonskih moškega spola 53, ženskega 54, nezakonskih moškega spola 19, ženskega 11, skupaj 137; v procentih 76,3 zakonskih, nezakonskih pa 23,7. Umrla je 47 moških in 56 žensk, skupaj 103, med temi do 1 leta 31 in 11 od 1 do 5 let.

Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi se obrača tem potom na vse one p. t. rodoljube, ki so prejeli naše letno poročilo, da se spomnijo na društvo s kakim prispevkom, ako tega še dosedaj niso blagovolili storiti. Ob enem pa se obrača društvo s prošnjo za prispevke tudi na vse druge rodoljube, katerim društvo ni moglo poslati letnih poročil, in sploh na vse prijatelje in dobrotnike praške slovenske visokošolske mladine. Vsak, tudi najmanjši dar bo hvaležno sprejet. Prosimo, da se pošilja prispevki na naslov: g. dr. Karel Šebesta, advokat, Praga II., Spalená ulice 9. Naklonjenosti slovenskega občinstva se priporoča odbor.

Na zabavnem večeru gosp. Filipa Černeta, avskultanta v Gurici, se je nabralo za "Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi" znesek K 1870; k temu znesku je dodal g. dr. Kisovec, odv. kand. v Trstu znesek K 20.—

"Matica Slovenska" javlja, da je knjige za 1911. leto še dobili. Zlasti naj bi jih naročili tisti, ki imajo le I. del romana "Brambovci", ne pa II. dela, ki je izšel 1911. Vposlati je za garnituro K 4.—

Velikonočni ponedeljek naj nihče ne opusti krasnega izleta do Proseka. Tam bomo imeli tudi lepo zabavo. Proseški klub dramatičnih diletantov in šentjakobska Čitalnica uprizorila v "Sokolovi" dvorani veleno zabavno burko s petjem. "Pri belem kokonjčku". Začetek ob 4. popoldne. Po predstavi bo ples.

Pevsko društvo "Ilirija" pri Sv. Jakobu priredi na velikonočni ponedeljek, dne 8. t. m., tradicionalni pešizlet v Sv. Križ pri Trstu. Zbirališče v društvenih prostorih ob 1. popoldne. Kdor ne more priti v prostore, naj se odpelje ob 4-10 z južnega kolodvora in pride v gostilno pri "Vipavcu". Pevci in pevke naj blagovole priti točno!

Tržaško koles. društvo "Balkan" priredi 1. septembra za 5-letnico svojega obstoja vseslovensko dirko. Toliko naznanje bratskim društvom, da upoštevajo tudi našo prireditev, edino v letu. Prosimo, da bi tudi listi ponatisnili to vest.

Na velikonočni ponedeljek priredi kolesarsko društvo "Balkan" izlet v Gorjansko. Točno ob 1. zbirališče pri kavarni "Commercio". Odhod točno ob 1:30.

Naše gledališče.

V nedeljo zvečer poje se prvič na našem odru prekrasna in melodična Leharjeva opereta

"Grof Luksenburški".

Slavni komponist Lehar nudi v tej opereti svoje najboljšo delo, ki je triumfalno obšlo ves svet in ki se z velikanskim uspehom poje v Londonu, Parizu in Peterburgu.

V tej opereti gostujeta dva najboljša člana deželne gledališča g. Ljubiša Ličič in gospica Thalerjeva. Opereta je popolnoma novo inscenirana in skrbno pripravljena. Na Velikonočni ponedeljek se opereta ponovi.

Listke je že sedaj dobili pri vratarici "Narodnega doma".

Nar. del. organizacija.

— Urad "N. D. O." pri Sv. Jakobu je danes, v soboto odprto od 4. do 8.

— Društveni ples "N. D. O.". Na velikonočni ponedeljek je kakor običajno, društveni ples v veliki dvorani N. D. O. ulica Sv. Frančiška št. 2. — Začetek ob 4. popoldne.

Tržaška mala kronika.

Preventivno cenzuro je uvedel hrvatski komisar Cuvaj na Hrvatskem. To se pravi, da morajo poslati uredništva časopis v pregled oblasti in ga izdati šele potem, če to dovoli oblast. Na ta način je seveda preprečena vsaka pregreha.

Marsikomu se morda ta ukaz velemožnega gospoda komisarja ne bo zdel popolnoma krščanski, toda recite kar hočete, mi smo tudi za tako odredbo, toda ne na polju časnikaštva. Predlagamo torej:

Slavna varnostna oblast blagovolila izdati na vse roparje, vlomilce, tatove in na ves drug tak ljudskemu imetju nevaren in škodljiv mrčes, ukaz o preventivni cenzuri njihovih nameranih ropov, vlomov, tatvin itd., tako, da bodo smeli izvršiti svoje rope, vlome in tatvine le tedaj, če jim to dovoli varnostna oblast, toda s pridržkom, da morajo napovedati natančno dan, uro, kraj in način svojega "dela". Na ta način, mislimo, bi se potem že dali preprečiti taki ljubeznivi obiski nepovabljenih gostov, oziroma bi varnostna oblast tudi lahko zasledila "neznane zlikovce".

Prepričani smo, da bi tedaj nikakor ne bili vlomili "neznani zlikovci" v vilo Huberta Pollaka na Opčinah, kakor so storili to predsnočjem, ker ni Cuvajev preventivne cenzure.

V vili so obrnili vse narobe in nazadnje odnesli raznega perila, obleke in drugih takih stvari v vrednosti nad 1000 K. Navsezadnje so dva svežnja, a odnesli so samo enega, drugega pa so pustili, ker jih je najbrž nekdo prebral. Cela stvar ima to dobro stran, da je gospod Pollak zavarovan proti vlomu.

Kakor smo rekli, smo torej za preventivno cenzuro v tem pogledu, in če se nihče drug ne strinja z nami, smo prepričani, da so na naši strani vsaj vse zavarovalnice proti vlomom.

Ponesrečil je danes v posloplju finančnega ravnateljstva pomožnih uradov g. Oskar Schrey. Šel je po kamenitih stopnicah, ki so, kakor je znano, silno izluzane, spodrsnilo mu je in padel je tako nesrečno, da si je prizadejal precej težke poškodbe. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico, kjer so mu podali potrebno pomoč, potem pa na dom v domačo oskrbo.

Poskušeni samomor. 11-letni privatni uradnik Rihard Spiten, stanujoč na Korzu 49, je včeraj v svrhu, da si konča življenje, zaužil žvepleno kislino. Prihiteel je zdravnik rešilne postaje, ki mu je izpral želodec, na kar je bil spravljen v bolnišnico.

Žepne tatvine. Pred vrtiljakom na zemljišču Madonnina so se v zadnjem času ponavljale kar po vrsti različne žepne tatvine. Tako je tudi včeraj Hinko May-ju izginila zlata verižica z uro v skupni vrednosti 350 kron. Kot osumljeni so bili aretirani 20-letni Viktor Vlotiti, stanujoč v ulici Giuseppe Gattera št. 27, 18-letni Gojtan Cuccagna, stanujoč v ulici Servola št. 8 in neki Viljem Kleinberg, ki so tudi na sumu, da so dne 30. marca t. l. nekemu Bartolomeo Orlando ukradli zlato uro v vrednosti 60 kron in naslednjega dne diljaku Manuelu Clanch-u uro in verižico v vrednosti 25 kron.

Regnikolo goljufa regnikola. Sicer je to še kolikor toliko prav, kajti stvar vendar ostane v — "rodinski", a sedišču pa to ni prav, in to bo tudi moral občutiti na lastni koži neki 58-leten agent Antonio Messina iz Castellamare Golfo v Siciliji.

Trgovcu Giuseppe Ferrandelli, najozji rojak Messinca, oba sta namreč doma v istem kraju, ki ima manufakturno trgovino na debelo v ulici Valdirivo št. 12, je namestil Messina kot agenta in mu je poveril večjo množino blaga. Messina bi mu bil moral vsak dan polagati račune o prodaji, a ker mu je Ferrandelli popolnoma zaupal, tudi ni zahteval od njega računa. Končno pa je vendar želel vedeti, koliko je prodal in zaslužil in je zahteval račun; toda Messina je izginil.

Ko je Ferrandelli napravil račun, je konstatiral, da je oškodovan za 580 K. Ker se mu je to za "rodinske" izdatke zdelo vendarle nekoliko preveč, je ovačil svojega rojaka-poštenjaka, in policija je Messina končno le iztaknila in ga vtaknila v luknjo. Ferrandelli se bo seveda obrisal za 580 K na račun svojega "patrijota".

Berson
GUMI PODPETNIKI



Irpežni, lahki in elegantni ter najcenejši.

Potrjim srcem javljam sorodnikom, prijateljem in znanjem, da je naš ljubljani nepozabni sin, brat in svak, gospod

Rudolf Gregorčič

v 24. letu starosti, po dolgi, mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, včeraj zjutraj ob 2. uri zaspal v Gospodu.

Pogreb zemskih ostankov dragega pokojnika bo v nedeljo dne 7. t. m. ob 9. uri in pol zjutraj iz hiše žalosti Kjadin — sv. Alojzij št. 763.

TRST, dne 6. aprila 1912.

Marija in Josip, stariši.

Josip, brat.

Marija omož. Ferfolja, sestra.

Ferfolja Alojzij,

svak.

Antonio Spanghero

dekorativni slikar

Naslednik tvrdke DOMENICO DELISE.

DELAVNICA:

Trst, via Madonnina št. 7.

VELKA ZALOGA. Papir za tapetiranje najboljših tovarn.

Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA: imitacije lesa in marmorja, iluzorne table.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina št. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8 — 9 & 2 — 3 in specialista za kožne in — vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1.

Priporočila se

slovenska šivilja

TRST

ul. Barriera vecchia 33, vrata 13.

V dobroznanih in izbornih pekarnah in sladničarnah

JOSIP PAHOR

TRST, ulica Madonnina 39, ul. Giuseppe Parini 12 (ogel ul. G. Vasari) in v ul. S. Marco se dobiva o priliki velikonočnih praznikov velika izbira maslenega kruha (pince), izgotovljenega s finim, naravnim maslom. Raznovrstne presnice. Pecivo se sprejema ob vsaki uri. — Specialiteta: vino in likerji v steklenicah.

Novi dohodi za pomlad in leto!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preskrbela svoje prodajalne:

v TRSTU, Via Barriera vecchia 38 in Via del Rettori 1 in v GORICI, na Starem trgu 1 (na vogalu Rabatišča)

s svežim poletnim, črnim in barvanim obuvalom ličnega kroja in dela ter finega in tpežnega usnja.

O priliki velikonočnih praznikov

priporočam slavnemu občinstvu svojo dobroznano

PEKARNO in SLADČIČARNO

Trst, Vrdela št. 556 (Bošket)

Zaloga najfinejših mok za pecivo.

Posebno priporočam

maslen kruh (pince) in goriške presnice

izgotovljene iz naravnega masla.

Specialiteta: vino v steklenicah ter vsakovrstnih biškotov in sladčic.

Udani LEOPOLD MILIČ.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačila zaostaloosti več velikih tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvodnjo ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujava ali črno galonirano, s predniki in močno močnimi podplati, zelo elegantna, najnovjša rasa. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakov št. 240.

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Nerazumljiva tatvina. 34-letni dninar Josip Rončelj, ki stanuje na Kolonjski cesti št. 149, je nekoliko nerazumljiv človek, kar bo vsakomur umljivo, če povemo, zakaj so ga odgnali v ulico Tigor. Našli so namreč pri njem precejšnje množino fotografiranih plošč z negativnimi fotografiranimi posnetki. Lepo vas prosimo, kaj naj počne vendar Rončelj s fotografiranimi ploščami? In celo z negativni? Hm, mi ne razumemo Rončelja, morda ga bo razumel sodnik.

Koledar in vreme. — Danes: Velika sobota, Siskit papež. — Jutri: Velika noč. Vstajenje Gospodovo.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 10,2 °C. Vreme včeraj: jasno, toplo.

Vremenska napoved za Primorsko: Toplo. Lokalni vetrovi.

Gospodarstvo.

Trgovsko obrtna zadruga v Trstu. V prvih mesecih t. l. je bilo K 2.268.171,54 prometa, (proti K 1.624.377,22 v istem času minolega leta). Hranilni vlog se je vplačalo K 960.663,58, (lani K 443.105,43). Hranilni vlog se je gvgnilo K 668.025,49, (lani K 464.770,77). Posojil se je izplačalo K 140.111, (lani K 102.200). Posojil je bilo vrajenih K 129.216,68, (lani K 125.569,82).

Posojilo carigradske mestne prefekture. Carigrad 5. aprila. Z dovoljenjem ministrskega sveta najme carigradska mestna prefektura posojilo v znesku 300.000 funtov za zgradnjo po lanskem požaru uničenega mestnega dela.

DAROVL

Povodom jubilejne zbirke v proslavo 25-letnice ženske podružnice sv. CM v Trstu in njene soustanoviteljice gospe Milke Mankoc-eve so darovali v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

Obitelj dr. Pertotova	K 20—
g. dr. O. Rybář	K 25—
g. Josip Pertot, dež. poslanec	K 10—
g. a. Ika dr. Stegujeva	K 10—
g. Rudolf Košuta	K 10—
Obitelj Mikelič-Pertot	K 10—
g. a. Ida Pertot	K 5—
g. dr. Rudolf Abram	K 10—
g. a. Ema Abram	K 3—
g. Ivan Kušar	K 10—
g. Ivan Gorlup Opčine	K 20—
g. dr. dr. F. Gregorič, Opčine	K 10—
Skupaj	K 143—

— Tržaški moški Ciril Metodovi podružnici daruje g. Škerk Anton, posestnik v Recoletu K 20— v počestčenje spomina svojega pokojnega sina Jakoba. — Denar je naložen v „Trgovsko-obrtni zadrugi“.

— V okrožju šentjakobske CM podružnice so bili v nabiralniških za mesec marc sledeči zneski: „Konsumno društvo“ K 37,31, gostilna „Jadran“ K 3,30, gostilna pri Kosiću K 2,66, gostilna pri Strancarju K 3,56. „Konsumno društvo“ dobi drugo diplomu.

— Mali Marij Kodrič nabral po vinarju K 1,11 in dodal A. C. 1 K, vkup K 2,11 za moško podružnico družbe sv. C. in M. v Trstu. — Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Iz Sežane. Tukajšnje glasbeno društvo „Kraška vila“ priredi na Velikonočni ponedeljek ob 8. zvečer v krasi dvorani, na novo odprtega hotela „pri treh kronah“ v Sežani plesno zabavo s koncertom. Proizvajali bodo nekaj točk na glasovirju, potem solo-petje in pa duet s spremljevanjem glasovirja in pa par tamburaških točk. Nastopale bodo povsem nove moči. Po koncertu no ples, ki bo trajal do 1. ure po polnoči.

Društvo šteje sedaj 25 delujočih članov, ki so se z vso vnemo oprijeli dela in z njihovo marljivostjo in požrtvovalnostjo je doseglo društvo, da si bo moglo letos v jeseni nakupiti instrumente na pihala. — Priznati treba, da je to velik korak za Sežano, in kdor želi napredka naši Sežani, se bo veselil tega. Ker pa manjka za godbo na pihala še približno polovico kupne cene, so uljudno vabljene vsi ljubitelji glasbe, da položijo svoj obolus na ta način, da pridejo na ponedeljkovo prireditve. Odbora in delujočih članov požrtvovalnost je velika; naj bo tudi Vaša darežljivost in pa moralna podpora velika.

Torej: vsi Sežanci bivajoči v Sežani na prireditve „Kraške vile“!

S spodnji Krasa. (Odlomek s potovanja.) Prišel v Škrbino pri Komnu sem obiskal nekatere posestnike in čudil sem se, da imajo Škrbinci — vinogradniki tako dobro kapljo svetovnoznane kraškega terana.

Škrbina je bila do sedaj znana kakor pridelovalnica izbornega vipavca; tega dobiva namreč iz vinogradov, ki so tudi 1/2 aro in še več oddaljeni in ki spadajo pod občino Dornberg in Rihenberg. Ker so ti vinogradi predaleč in ker zahtevajo danes trte veliko skrb in truda, zato so si Škrbinci napravili mnogo vinogradov doma na svojih kraških tleh. Ti vinogradi so še mladi, zato jim ne dajejo še popolnih trgatav; vendar so Škrbinci pridelali letos okoli 150 hl izvrstnega terana, katerega pa ne morejo prodati, ker ni kupcev. Ti bi gotovo prišli,

če bi vedeli za teran. Zato vabim krčmarje in druge vinotirce, ki hočejo sedaj, ko postaja topleje, dobiti res dobrega kraškega terana, naj pohitijo v Škrbino k Fakinu, Dugulinu, (Pipanu, Cetarju) itd.; ne bodo se „kesali“.

Vesti iz Istre.

Justični minister v Istri. V Poreč je dospel justični minister dr. pl. Hochenburger.

Pevsko društvo „Lillija“ iz Beke pri Klancu bo imela svoj občni zbor v nedeljo dne 14. t. m. ob 1 uri popoldne v društvenih prostorih. Želeti je polnoštevilne udeležbe.

Javni ples se vrši na velikonočni ponedeljek v gostilni Urdiha v Mavbinjah, svira šokolska godba. K zabavi vabi Halo Ribida. 753

Uradnik blizu Trsta, 38 let star, sam, resen, soliden, želi znanje z lepim mladim dekletom (tudi kmetko žensko). Poroka pozneje. Pisane ponudbe pod „Uradnik št. 754“ na inšerlatni oddelku Edinosti. 754

Tridesetletni trgovec išče v svrhu ženitve gospodično ali vdovo, dobro in pridno gospodinjico, ako mogoče s premoženjem, in je tudi pripravljen se s stariši pogajati. Pisane ponudbe do 15. aprila pod „Trgovec 1000“ na glavno pošto, pošto ležeče. 759

Priporočam slavnemu občinstvu najfinjše praške in graške gojati po najnižji ceni. Dobivajo se v trgovini s prekajanim mesom in bufftom: Ivana Suban, Caserma 13. 744

Posredovanje za nakup in prodajo zemljišč, hiš, dvorcev za Trst in okolice, Pulo, Gorico, Reko, Opatijo, Mali Lošinj, Gadež, Portorose in celo Primorje. — Gavna pisarna v Trstu, Piazza Caserma 1, I. nadstropje. Konrad Karl Exner. 757

Prodaja se izgotovljeno kuhinjsko pohištvo po nizki ceni radi malega prostora. Ulica Miramar št. 21, mizarska delavnica. 742

Vinarska in gospodarska zadruga v Dornbergu pri Gorici ima na prodaj veliko množino hektolitrov dobrega, pristnega vina. Cena od K 56—60. Na zahtevo se pošljejo uzorci. 738

Naznanilo.

Pogrebno društvo „Arimatej“ v Barkovljah vabi na

izredni občni zbor

ki se vrši v ponedeljek dne 8. t. m. ob 9.30 zjutraj v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah.

ODBOR.

Nova trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

Mate Lovrič

Trst, ul. Guardia št. 26

(ogel ulice Rivo)

Prodaja olja in mila ter drugih stvari za perice. Vino in likerji v steklenicah. Blago vedno sveže in cene jako zmerno. Priporočam se c. občinstvu za obilen poset

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo

novo brivnico

nahajajočo se

via S. Francesco d'Assisi št. 54, Trst
udani Peter Kalabro.

SAFRANOVA

gostilna „Pri deteli“

ul. Belvedere št. 7.

Zajutrak, dun. kuhinja, obedi po 56 st. I. istrsko, belo in črno vino. Loči se češko pivo, črno in svetlo. Vrnut in marsala. Za obilen obisk se priporočam udani

Hinko Safran.

Hotel „Tri krone“

v Sežani

se odpre na novo danes. Teran, istrska, vipavska in dezertna vina.

Zaloga in točenje pive „Dreher“. — Nemška in italijanska kuhinja. Lepo opremljene sobe na razpolago.

Za praznike omnibus Opčina-Sežana in nazaj. — Za obilen obisk se priporočam

JAKOB ONTAR, lastnik.

Meščani!

Ako želite ob priliki velikonočnih praznikov piti dobro čašo vina napotite se pod Kontovelj v dobro znano

restavracijo Vivoda

Tam se toči:

Istrsko vino	po 44 novč.
Kraški teran	64 „
Domače (Kontoveljsko)	52 „

Ob priliki velikonočnih praznikov

se naznanja sl. občinstvu, da priredi v ponedeljek dne 8. aprila 1912. Prva tržaška narodna godba N. D. O.

godbeni koncert

na vrtu gostilne „Novega delavskega konsumnega društva Trst“ ul. Sv. Marka 19. Začetek ob 4. uri pop. — Postrežba točna.

Za mnogoštevilni obisk se priporočam

Viktor Kosič, vodja.

Kabaret „Maxim“

Trst, ulica Stadion št. 10.

K. Maurice, voditelj. K. Maurice, voditelj.

Od 1. do 15. aprila 1912.

Senzacionalni program

LIDI ORLOWSKA, operetna pevka.
Marion Elsa, subreta. Mici Zlatka, deklam.
LEO VALBERG,
Chansonier modern du Kabaret Fiedermans de Vienne dans son repertoire.
Laczi Virag, ogr. pevka. Mary Ferlin, pevka.
Mimi d'Orleans, italijanska zvezda.
Marion Welton. Ida Litta. Gusti Himm.
Začetek ob 9 1/2 uri. Konec ???
Vstopnina I. mesta 2 K, II. mesta 1 K.

A. F. KOVAČIČ

TRST, ulica Giovanni Boccaccio št. 4, (ogel ulice Torquato Tasso).

Priporočam slavnemu občinstvu svojo znano pekarno in sladničarno, v kateri se dobiva

za velikonoč velika izbira maslenega kruha in presnic.

Sprejema se vsakovrstno pečeno. Svež kruh večkrat na dan. Vino in likerji v steklenicah. Prepečeni, štrukli, vsakovrstne sladice in istrski kruh Postrežba na dom.

Prodaja govejega mesa

iz Srbije

V TRSTU. — Centrala v ulici Giosue Carducci št. 3 (občinski paviljon).

TELEFON št. 2567.

Podružnica pri Sv. Jakobu, ul. Pozzo 20.

Prodaja se meso po sledečih cenah:

Sprendni deli s prilogo od K 1,48—1,64
Zadnji „ „ „ K 1,80—2,04
Zadnji „ brez kosti K 2,52

Vedno na razpolago sveža teletina, jagnjetina in kuretnina I. vrste.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblok

Velika izbira letnih in zimskih oblok za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Za Velikonočne praznike — kupujte —

praške in graške gnjati

v trgovini s prekajanim mesom in bučetu

Via Carlo Ghega 8.

Prodaja se od 1 1/2 do 6 kg.

JAKOB VOLPIN.

Zaloga vina in olja

lastnega izdelka iz svojih posestev v okolici Poreča v Istri.

Prodaja po zmernih cenah v bivši kleti gosp. Sicherle v Gorici, ulica del Teatro št. 20. — Priporočam se

Ivan Stanioh.

?? Hočete najti dobrih ??

in cenih čevljev ??

Obrnite se samo v trgovine čevljev

v ul. Barriera 41

(vogal ulice Salice) — in v ono

ul. Barriera 19,

kjer dobite vse po ugodnih cenah.

Nova trgovina

platna in bombaža

Al. Pancirolli

Trst

ulica S. Sebastiano št. 6.

Bogato opremljena z poslednjimi novostmi, sijajen zefir za srajce, namizni prti, preproge za na mizo, (Idra e Toleds), priprave a jour, vezene, zavese Bruxelles itd.

Partija trliža po priložnostni ceni

Slovenci in meščani!

Vaša dolžnost je, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane št. 13, za to se Vam toplo priporočam udani

ANTON NOVAK,

brivec.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nadst.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nadst.